

Uttalelse fra RU om nye spilleregler fra FIDE

Spilleregler gyldige for perioden 01.07.2009-31.06.2013 ble vedtatt på FIDE-kongressen 2008, med et tillegg vedtatt av Presidential Board våren 2009. De nye spillereglene foreligger nå i komplett og offisiell norsk oversettelse vedtatt av NSF's Reglementsutvalg (RU). RU benytter anledningen til å takke kretsdommer Olav Hjortås for stor og god arbeidsinnsats med ordlyden på den nye norske oversettelsen.

De nye reglene trer i kraft 01.07.2009, noe som i Norge innebærer at de gjelder fra og med Landsturneringen 2009.

Det forekom før, under og etter FIDE-kongressen i 2008 mye debatt om til dels dramatiske endringsforslag. Endringene for den kommende fireårsperioden ble likevel til slutt relativt få. Noen av endringene er dessuten av rent språklig karakter.

Aktive turneringsspillere og turneringsledere bør imidlertid merke seg følgende potensielt viktige endringer:

1. De nye FIDE-reglene sier at partiet er

"tapt for enhver spiller som kommer til sjakkbrettet etter starttidspunktet.

Altså er tidsfristen for fremmøte i utgangspunktet null minutter."

Dette betyr at man må være på plass ved brettet i det sekundet runden starter for ikke å bli dømt til tap. Det innebærer en svært dramatisk endring sammenlignet med de gamle reglene, hvor fristen for tap på walk over var 60 minutter etter fastsatt spillestart.

Norges Sjakkforbund har imidlertid besluttet at den gamle frammøtefristen på 60 minutter fortsatt skal gjelde i norske turneringer, men at turneringsarrangører kan bestemme annerledes.

Norske turneringsarrangører som bruker en annen frist enn 60 minutter må bekjentgjøre dette tydelig i invitasjonen, og være seg bevisste at håndhevelse av svært korte frister for walk over vil forutsette et stort antall turneringsledere. Det er neppe mange norske arrangører som vil bruke den nye fristen på null minutter, men spillere som deltar i utlandet må være svært oppmerksomme på denne regelen.

Se §6.6.

2. Det er lov å ta med mobiltelefoner til spilleområdet hvis de er avslått, men en hver lyd fra mobilen medfører tap av partiet.

Tidligere var det ifølge spillereglens ordlyd ikke lov å ta med mobiltelefoner til spilleområdet i det hele tatt uten tillatelse. Det har vært en vanlig praksis å tolke dette til bare å gjelde påslåtte mobiltelefoner, noe som altså nå er formalisert i spillereglene.

At en hver lyd fra mobilen medfører tapt parti for dens eier har også vært vanlig praksis, men dette er også klarere spesifisert i de nye reglene.

Se §12b.

3. En arrangør kan bestemme at det ikke er lov å tilby remis eller at remis bare kan tilbys etter at et gitt antall trekk er spilt.

Tidligere var dette ikke nevnt i reglene, men flere turneringer på toppnivå har allerede brukt dette systemet i flere år. Norske arrangører som ønsker å benytte seg av muligheten, må opplyse tydelig om dette i invitasjonen. Håndhevelse av begrensninger i retten til å tilby remis vil forutsette et økt antall turneringsledere.

Se §9.1

4. En spiller mister retten til å kreve remis etter §9.2 (tre ganger samme stilling) eller §9.3 (50 trekk på rad uten flyttet bonde eller slått brikke) hvis hun/han rører en brikke i den hensikt å flytte den.

Tidligere var ordlyden at man mistet denne retten først når man utførte et trekk, og det var et tolkningsspørsmål om det var for sent å kreve remis etter å ha rørt en brikke i den hensikt å flytte den.

Se §9.4.

5. Det er endringer og forenklinger av tidsstraffen i tilfelle uriktige remiskrav knyttet til §9.2 (tre ganger samme stilling) og §9.3 (50 trekk på rad uten flyttet bonde eller slått brikke). Eneste tidsstraff ved uriktig remiskrav blir etter dette tre minutter ekstra til motstanderen.

Tidligere bestemmelser om at spilleren som fremmer et uriktig remiskrav skulle fratras betenkningstid differensiert etter hvor mye tid som gjensto, er nå fjernet.

Samtidig fjernes kravet til at klokken må stoppes når det fremføres et remiskrav.

Dette åpner økt rom for skjønn angående når et remistilbud fremmes. Turneringsledere må være oppmerksomme på dette, og spillere anbefales å være mest mulig tydelige på sin hensikt hvis de fremmer et remiskrav uten å stoppe klokken.

Se §9.5

6. I hurtigsjakk og lynsjakk er det tatt inn en ny mulighet for at arrangører som har turneringsledere nok til å gjennomføre det, kan velge å bruke de ordinære spillereglene – med et viktig unntak for at spillerne ikke har noteringsplikt.

Arrangører som ønsker å benytte seg av denne muligheten må gi klar beskjed om dette før start av første runde, og forvise seg om at man har turneringsledere nok til å kunne følge opp kravene til klokkedømming, påpekning av rørt/sluppet brikke osv.

For arrangører som ikke benytter denne muligheten, er eneste vesentlige endring av reglene for hurtigsjakk og lynsjakk **at turneringslederen i hurtigsjakk skal gripe inn og erklære partiet remis hvis begge spilleres klaff har falt.**

Se tillegg A (hurtigsjakk) og tillegg B (lyn sjakk)

For Norges Sjakkforbunds Reglementsutvalg

Hans Olav Lahlum
Eirik Gullaksen
Egil Arne Standal
Henrik Sjø
Arne Tjølsen